

HOVEDREDNINGSSENTRALEN

Årsrapport

2022

Innhold

I. Leders beretning	1
II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	4
Helse, miljø og sikkerhet	5
Nøkkeltall (alle beløp i 1000 kr)	6
Nøkkeltall fra hendelser	6
Andre volumtall	7
III. Mål, styringsparametre og oppdrag for 2022	9
Hovedmål – Trygghet i samfunnet	9
Beskrivelse	9
Virksomhetsmål 1 – Effektiv ledelse og koordinering av redningsaksjoner.	9
Beskrivelse	9
Styringsparameter 1: Utvikle Hovedredningssentralen for å styrke redningstjenesten i Norge	10
Beskrivelse	10
Oppdrag 3: HRS skal bli en mer kunnskapsbasert og lærende organisasjon	11
Beskrivelse	11
Rapportering av resultater	11
Virksomhetsmål 2: Samvirke mellom aktørene i redningstjenesten er effektivt og robust	15
Beskrivelse	15
Oppdrag 4: HRS skal bistå i innføringen av nye redningshelikoptre	16
Beskrivelse	16
Rapportering av resultater	16
Statistikk over registrerte hendelser	17
Totalt har HRS registrert en økning i antall hendelser på 4,2 % fra 2021 til 2022 for begge redningssentralene samlet.	17
Antall lufthendelser har økt med 5% fra 2021 til 2022.	17
IV. Styring og kontroll i virksomheten	20
Styring og kontroll i HRS	20
Oppdrag 5 Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget	20
Innføring av SRS	21
GDPR	21

Internt sikkerhetsarbeid	22
Beskrivelse	22
Rapportering på resultat	22
Oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen	23
Rapportering på resultat	23
V. Vurdering av framtidutsikter	24
VI. Årsregnskap	31
Formål	31
Bekreftelse	31
Vurderinger av vesentlige forhold	31
Post 0455 01 Driftsutgifter	32
Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold	32
Post 0455 21 Redningsutgifter	32
Tilleggsopplysninger	33
Prinsippnote årsregnskapet	34
Bevilgningsrapporteringen	35
Artskontorrapporteringen	35

I. Leders beretning

Hovedredningssentralen (HRS) er en virksomhet underlagt Justis- og beredskapsdepartementet, som leder og koordinerer alle typer redningsaksjoner (land-, sjø- og luft). HRS utøver denne funksjonen gjennom sine to operasjonsrom lokalisert henholdsvis i Bodø og på Sola. Vi har utøvd denne funksjonen som normalt i 2022.

Antall redningsoppdrag økte med 4,2% i 2022.

Den operative rollen med å lede og koordinere redningsoppdrag i norsk redningsansvarsområde er den prioriterte oppgaven for HRS. Utover dette skal virksomheten bidra til å videreutvikle norsk redningstjeneste gjennom ulike pådriveroppgaver slik som tilsyn med lokale redningssentraler, kontakt med samvirkeaktører, ledelse av nasjonalt redningsfaglige råd (NRR) og deltakelse i en rekke faglige prosesser på feltet. Også dette oppdraget har vi klart å følge opp gjennom året.

2022 var året der vi normaliserte driften etter en lang periode med strenge restriksjoner som følge av pandemien. Tidvis høyt sykefravær rundt årsskiftet 2021/2022 gjorde at vi periodevis hadde utfordringer med bemanning av operasjonsrommet. Vi erfarer at den mest negative konsekvensen av pandemien for redningstjenesten har vært at det har oppstått et etterslep på faglig utvikling, øvelser og opplæring hos samvirkeaktører i redningstjenesten. Samlet sett har dette ført til en høyere belastning enn normalt for de ansatte ved Hovedredningssentralen i 2022.

Endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen som følge av krigen i Ukraina har også påvirket øvingsvirksomhet ved HRS. Samtidig er det operative samarbeidet med Russland om redningstjeneste opprettholdt gjennom kontakt mellom HRS avdeling Nord-Norge og redningssentralen i Murmansk.

I forbindelse med Statsbudsjett for 2023 ble det besluttet å øke bemanningen ved Hovedredningssentralen. Økningen skal sikre at begge avdelinger er døgnbemannet med tre redningsledere slik at vi har en forsvarlig minimumsbemanning ved oppstart av håndtering av en større redningsaksjon og ved flere samtidige hendelser. Det er i tillegg lagt opp til en økning av bemanningen på dagtid for å styrke det faglige arbeidet eksternt og internt knyttet til redningstjeneste. Vår vurdering er at dette er et tiltak som vil forebygge at behov overgår kapasitet ved

Hovedredningssentralen både i hverdagen og ved større redningsaksjoner.

Antall redningshendelser på land øker. I tillegg opplever HRS økte krav og forventninger til å være mer direkte involvert i hendelsene. Den digitale utviklingen med bedre kommunikasjonsmuligheter og økt tilgang på ulike former for data gir økt arbeidsmengde og stiller økte krav til dataverktøyene ved HRS. Spesielt økt tilfang av luftressurser stiller krav høye krav til håndtering fra Hovedredningssentralen fra første sekund i en akutt hendelse.

Selv om denne utviklingen vil utfordre både evne og kapasitet ved HRS, så er effekten av utviklingen at vi vil klare å redde flere liv enn i dag. Prosessen med å rekruttere og lære opp nytt personell vil prege 2023 og deler av 2024. Full effekt av styrkingen er forventet fra sommeren 2024.

HRS opplever at forståelsen for betydningen av godt samvirke mellom alle aktører i redningstjenesten er god. Vi opplever at det stadig er nye initiativer knyttet til å forbedre samhandlingen mellom etater og organisasjoner i tjenesten. HRS er en liten organisasjon og har utfordringer med å fullt ut fylle rollen som en pådriver for godt samvirke i redningstjenesten i slike prosesser. Styrkingen av HRS sammen med andre endringsprosesser er forventet å sette HRS i bedre stand til å videreutvikle norsk redningstjeneste.

Hovedredningssentralen har et særskilt pådriveransvar for å vedlikeholde og videreutvikle samvirket i redningstjenesten, og fører i den forbindelse tilsyn

med de lokale redningsentralene som befinner seg i hvert enkelt politidistrikt og hos Sysselmasteren på Svalbard. Denne oppgaven er viktig da den norske redningstjenesten utøves som et koordinert samvirke mellom statlige, private og frivillige aktører. For å sikre god håndtering av hendelser er vi avhengig av felles læring, planprosesser, kjennskap til hverandres ressurser og tillit mellom aktørene. Her har HRS en viktig rolle med å legge til rette for prosesser mellom redningshendelsene som fremmer godt samarbeid og redningsfaglig utvikling. Vår vurdering er at HRS med bakgrunn i de erfaringene vi gjør oss i hver enkelt hendelse, og gjennom den rollen vi har i redningstjenesten, kan gjøre mer for å skape en kunnskapsbasert redningsfaglig utvikling med mål om å redde flere liv og begrense helseskade. Et viktig område som har store effekter på samhandling i redningstjenesten, er digitalisering. HRS investerer tid og ressurser i digitale fellesverktøy for redningstjenesten til bruk på taktisk, operasjonelt og strategisk nivå mellom aktørene. Dette forventer vi vil ha store effekter på kvalitet i redningstjenesten. Ambisjonsnivået for dette arbeidet er høyt, både ved HRS og i øvrig redningstjeneste. Vi har de siste årene erfart at vi lykkes med kvalitetsforbedring av norsk redningstjeneste blant annet gjennom at vi klarer å utgi felles normerende dokumenter bygd på bred konsensus på taktisk, operasjonelt og strategisk nivå i tjenesten.

Årsregnskapet viser at det er styrt godt i forhold til budsjett. Posten 01 viser et forbruk på kr 126 076 765,- av bevilgning på 125 888 000,- som utgjør 97,6% av bevilgningen

For nærmere redegjørelse, se kapittel VI.

II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hovedredningssentralens primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor det norske søk- og redningsansvarsområdet (SRR), og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Bemanning av de to operasjonsrommene i henholdsvis Bodø og Stavanger vil alltid ha førsteprioritet. Videre er Hovedredningssentralen gitt et spesielt pådriveransvar hva gjelder vedlikehold og videreutvikling av samvirke innen redningstjenesten. Dette er formalisert gjennom kongelig resolusjon av 6. desember 2019. Det inngår en lang rekke aktiviteter i dette arbeidet, herunder blant annet:

- Tilsynsvirksomhet
- Deltakelse i planlegging, gjennomføring og evaluering av øvelser
- Planverksarbeid
- Undervisning og foredrag
- Deltakelse i ulike fora og grupper osv.
- Tilrettelegge for møter i redningsledelsen
- Etterarbeid/gjennomgang av alvorlige/større hendelser
- Oppfølgings-/kvalitetsarbeid ifm gjennomgang av SAR-rapporter fra samvirkepartnere (SAR rapport system er et felles rapporteringssystem for erfaringer etter redningsaksjoner som alle som har deltatt i en hendelse benytter)
- Internasjonale møter relatert til nasjonale forpliktelser i IMO og ICAO
- Oppfølging av evalueringer og rapporter etter større hendelser
- Internasjonale møter relatert til nasjonale forpliktelser i IMO og ICAO

Pr 1.1.2022 var det til sammen 54 ansatte ved Hovedredningssentralen.

Følgende har vært prioriterte oppgaver i 2022:

- Sikre uavbrutt bemanning og drift av Hovedredningssentralens to operasjonsrom
- Møter med redningsledelsen
- Møter i Nasjonalt Redningsfaglig Råd (NRR)
- Tilsyn med lokale redningssentraler (LRS)
- Utgivelse av en interimveileder for koordinering av luftressurser i redningsaksjoner
- Støttet innfasing av nye redningshelikoptre
- Planlegging og gjennomføring av nasjonale og internasjonale redningsøvelser
- Gjenopptatt fysiske møtearenaer med relevante samvirkepartnere
- Deltatt/ledet utviklingen av nytt aksjonsstøtteverktøy (FAKS)
- Bidratt i utviklingen av nytt beslutningsstøtteverktøy som på sikt skal erstatte SARA
- Rekruttering av nye redningsledere for oppbemanning av operasjonsrommet

Helse, miljø og sikkerhet

Hovedredningssentralen har status som IA-bedrift. Sykefraværet i 2022 var på 2,7 prosent. Det er ikke meldt om arbeidsrelatert sykefravær. Det er avholdt ett møte i arbeidsmiljøutvalget i 2021, hvor blant annet håndtering av covid-19 smitten var et sentralt tema.

HRS har en egen lokaltilpasset HMS-håndbok.

Gjennom lokal bedriftshelsetjeneste har alle ansatte tilbud om helsesamtale, ergonomisk undersøkelse og arbeidspasstilpasning. I løpet av 2023 vil HRS etablere ny bedriftshelseavtale med en aktør som dekker begge hovedredningssentralene og hvor nye krav til bedriftshelsetjenesten inngår. Operativt personell som går helkontinuerlig turnus, har tilbud om helsesjekker hvert år.

Det er fullverdige treningsrom ved begge avdelingene.

Nøkkeltall (alle beløp i 1000 kr)

	2022	2021	2020
Tall på ansatte	54	53	53
Samlet tildeling post 1 - 45	163 243	154 774	154 406
Forbruk i henhold til regnskap			
Driftsutgifter post 01	115 200	119 773	119 029
Redningsutgifter post 21	40 284	35 729	34 898
Store nyanskaffelser post 45	5 846	2 770	4 610

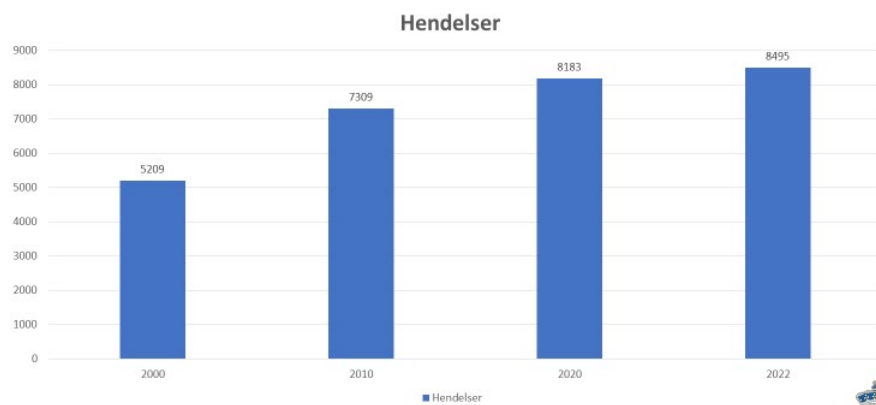
Nøkkeltall fra hendelser

	2022	2021	2020	2019
Antall hendelser	8495	8153	8135	8383
Redningshelikopter oppdrag	1878	2103	1827	1979
Antall luftambulanser	1482	1259	1060	1189
Prosentvis andel luftambulanse	78,91	59,86	58,02	60,08

Andre volumtall

	2022	2021	2020	2019
Antall behandlede refusjonsbilag	4773	4882	5062	3572
Antall SAR ¹ rapporter	17228	19080	16227	13423
SAR rapport m oppfølging	174	239	292	212
- med oppfølging til HRS	55	87	83	94
Antall tilsyn med lokale redningssentraler (LRS)	4	7	3	3

2022

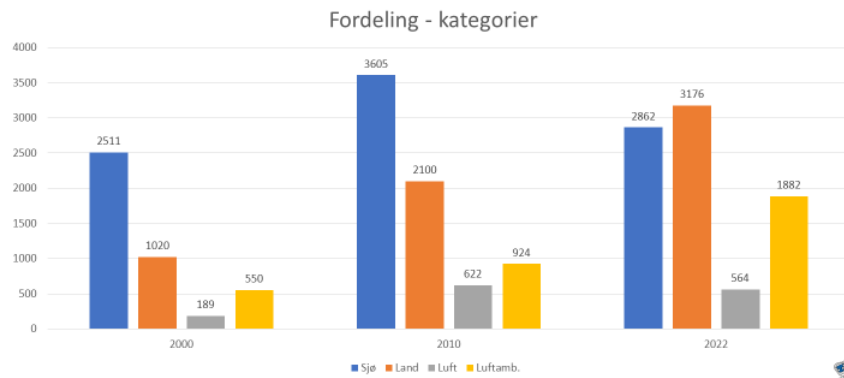
Hovedredningssentralen

¹ Søk- og redningsrapport som fylles ut av de aktørene som deltok under en redningsaksjon. Inneholder blant annet erfaringer som er gjort under håndteringen, og eventuelle forhold som bør følges opp i ettertid.

Figuren viser godt økningen i antall hendelser de siste 20 år.

Fordeling

Hovedredningssentralen

Fordeling av hendelsestyper har endret seg betydelig gjennom de siste 20 år.

III. Mål, styringsparametre og oppdrag for 2022

Hovedmål – Trygghet i samfunnet

Beskrivelse

Norges nasjonale sikkerhetsinteresser er sikret. Samfunnet er vernet mot hendelser som setter liv og helse i fare, og som truer grunnleggende verdier og viktige samfunnsfunksjoner. Det er trygt å bo og ferdes i Norge.

Virksomhetsmål 1 – Effektiv ledelse og koordinering av redningsaksjoner.

Beskrivelse

En effekt av sammenslåingen til en statlig virksomhet skal være godt internt samspill, god felles ressursutnyttelse, samarbeid og videreutvikling på operativt, faglig og administrativt nivå. Samlet skal dette bidra til mer effektiv ledelse og bedre koordinerte redningsaksjoner. Det skal gis en kort vurdering av antatt effekt virksomhetens aktiviteter og resultater har hatt på målet «Trygghet i samfunnet».

Rapportering:

En velfungerende redningstjeneste er en forutsetning for å kunne bo, arbeide og feriere i hele landet. At samfunnet stiller opp med ressurser i en nødsituasjon er viktig for tillit mellom befolkning og myndighetene og for samholdet lokalt. HRS har som oppgave å bruke alle samfunnets ressurser som er egnet og tilgjengelig for å redde liv. Gjennom å samhandle med ressursen både i hendelser og i arbeid med å videreutvikle redningstjenesten er HRS med på å sikre at vi har en effektiv redningsberedskap.

Styringsparameter 1: Utvikle Hovedredningsentralen for å styrke redningstjenesten i Norge

Beskrivelse

Hovedredningsentralen i Norge består av to redningsentraler, avdelingen i Sør-Norge (HRS SN) og avdelingen i Nord-Norge (HRS NN).

Departementet ønsker å holdes orientert om de effekter som følger av sammenslåingen. Noe av begrunnelsen for sammenslåingen har vært å få en mer helhetlig styring av redningsentralene og å styrke kvaliteten i budsjettprosesser og virksomhetsstyring. Hovedredningsentralen har også få administrative ressurser og sammenslåingen av redningsentralene skal bidra til få ressursene samlet sett til å bidra til enda bedre måloppnåelse. Hovedredningsentralen står foran en rekke utfordringer mht. utvikling av nye ikt-løsninger der virksomheten må ha et samlet grep om strategi, fremdrift og gjennomføring. Dette er viktig for at Hovedredningsentralen skal kunne fortsette å koordinere og lede redningsaksjoner på et høyt faglig nivå også i framtiden

Rapportering:

HRS erfarer at styringslinjen til Justis- og beredskapsdepartement fungerer godt. En hovedeffekt av å være én virksomhet er at beslutninger og dialog er bedre koordinert mellom departementet og oss som underlagt virksomhet. Gjennom tettere samarbeide mellom de to avdelingen utnytter vi ressursene samlet sett bedre og trolig vil dette også har gode effekter på sikt i forhold til redundans i tilfelle en sentral opplever bortfall av viktige systemer. Effekten å slå oss sammen til en virksomhet ble noe redusert i starten som følge av at pandemien gjorde det krevende med kontakten mellom de ansatte ved våre to avdelinger. Dette er i endring nå med mer intern faglig aktivitet.

I 2022 ble det besluttet at HRS skal styrkes med personell for å svare på utfordringer organisasjonen har rapportert knyttet til økning i antall oppdrag

med påfølgende økning i forekomst av samtidighetstkonlikter og økt arbeidsmengde for personellet i operasjonsrommet som følge av teknologiendringer. Økte behov og forventninger til å videreutvikle redningstjenesten mellom hendelsene blir enklere å håndtere når vi kombinerer en styrket bemanning med at vi er en samlet virksomhet som kan bruke ressursene på en koordinert måte.

Oppdrag 3: HRS skal bli en mer kunnskapsbasert og lærende organisasjon

Beskrivelse

Hovedredningsentralen utvikler seg ved å lære av erfaringer, øvelser og hendelser. HRS skal utvikle redningstjenesten i retning av mer kunnskapsbasert praksis og bedre systemer for læring. Større og alvorlige hendelser blir evaluert, og anbefalinger om tiltak blir utarbeidet. HRS skal følge opp relevante oppfølgingstiltak etter store hendelser de siste årene, som blant annet kommer frem i DSBs rapport om Viking Sky-hendelsen og evalueringen av kvikkleireskredet på Gjerdrum. Siden redningstjenesten er et samvirke mellom offentlige, frivillige og private aktører, er det naturlig at man i FoU- sammenheng tar initiativ til samarbeid med sentrale aktørene i egen sektor, slik som f.eks. politiet og DSB i dette arbeidet

Rapportering av resultater

Normerende dokumenter/prosesser

Arbeidet med å utvikle HRS og den norske redningstjenesten i retning av mer kunnskapsbasert praksis er viktig. De siste årene har gitt betydelige faglige løft til redningstjenesten blant annet gjennom å utvikle felles dokumentet som rommer det vi kan omtale som felles standarder eller bestep praksis på feltet. Felles faglige dokumenter bidrar til å normere tjenesten samtidig som det også gjør det enklere å kommunisere på tvers av

etater og organisasjoner med et felles begrepsapparat og i en felles forståelse av organisering og ledelse.

Rett før årsskiftet ble en revidert nasjonal *Veileder for redningstjeneste ved snøskredulykker* utgitt av HRS. I løpet av våren 2022 ble første revisjon av *Veileder for søk etter savnet person på land* ferdigstilt og distribuert.

HRS jobber som følge av oppfølging av Viking Sky hendelsen med en *Nasjonal veileder for redningstjenesten ved alvorlige hendelser og katastrofer – Mass Rescue Operation*, samt et felles rammeverk for Air Coordination (ACO). Disse dokumentene er nødvendig ut ifra både hensyn til effektiv redningstjeneste og sikker innsats.

Håndbok for redningstjenesten ga oss den første felles begrepskatalogen for redningstjenesten, denne er utviklet videre av HRS med en digital søkemotor på vår hjemmeside. Arbeid med den første revisjonen av håndboken har startet og det er etablerte en prosjektgruppe med medlemmer fra Helsedirektoratet, Politidirektoratet, Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap, Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Redningssselskapet, Norske Redningshunder og Sivilforsvaret.

Utvikling av slike felles planverk er ressurskrevende for HRS da det forutsetter bred involvering av aktørene. Hovedregelen er at de faglige normene vi kommer fram til utvikles gjennom konsensusprosesser mellom erfarne fagfolk fra berørte etater og organisasjoner. I tillegg forankres arbeidet i Nasjonal Redningsfaglig Råd og/eller redningsledelsen ved HRS. Hovedredningssentralen startet i 2022 opp et arbeide for å se på en felles digital plattform for samhandling mellom redningsledelsen på HRS og LRS der man også kan dele planverk. Arbeidet bygger på erfaringer fra Nordland politidistrikt.

Gjennom Nasjonalt Redningsfaglig Råd og redningsledelsen ved HRS har virksomheten to fora som har mandat til å bidra til utvikling av den norske

redningstjenesten “mellom hendelsene”. Dette gir muligheter som HRS benytter i økende grad.

SAR-rapport system

Status for feltet i dag er at læring i høy grad er knyttet til enkelthendelser og mer dyptgående evalueringer etter store hendelser. Ved systematisk læring gjennom analyse av hendelser som håndteres av HRS i hverdagen mener vi at vi har et betydelig potensial for å gi økt responskvalitet i redningstjenesten. Vi ser i dag at det er stor variasjon i hvordan redningsoppdrag løses, men vi har ikke nok kunnskap om denne variasjonen, eventuelt hvilke effekter den har. Trolig finnes det mye god praksis som kan identifiseres og formidles til andre.

En viktig kilde til kunnskap er rapporter fra alle redningshendelser. SAR-rapport system gir en unik mulighet for at den enkelte ressurs kan dele sine erfaringer og knytte disse erfaringene sammen til et så fullstendig bilde som mulig av hvordan hver enkelt redningsaksjon ble håndtert. Per 1. februar 2022 er det registrert 109 3026 rapporter fordelt på 59 118 oppdrag fra HRS i systemet.

Med et så stort tilfang av SAR-rapporter åpner det seg mulighet for å hente ut både kvalitative og kvantitative data for svært mange ulike redningstilfeller. Trolig vil man også på sikt kunne benytte kunstig intelligens til å støtte ledelse av pågående hendelser. Det pågår et doktorgradsarbeid ved NTNU Ålesund som vurderer dette spørsmålet.

SAR-rapport er nå tilrettelagt for bruk på mobile plattformer. Framover vil et fokus for HRS være å utvikle verktøy for statistikk og analyser basert data fra SAR-rapport, samt gi den enkelte aktør som legger inn data i systemet muligheten til å ta ut statistikk som er tilrettelagt den enkeltes behov. Dette vil øke motivasjonen hos alle samvirkepartnerne til å legge inn viktige erfaringer i systemet.

Det finnes i dag 3302 aktive brukere av SAR-rapport fordelt på 8 offentlige virksomheter og 8 frivillige organisasjoner. I 2021 tilkom det en ny offentlig etat, Sivilforsvaret og en frivillig organisasjon, Norsk Radio Relæ Liga.

SAR-rapportsystemet er en god plattform for avviksbehandling av redningsaksjoner og er HRS primære system for avviksbehandling i forbindelse med avvik rapportert av samvirkepartnere. Systemet bidrar til at aktørene i en gjennomført aksjon kan følge avviksbehandlingen gjennom saksbehandlingsprosessen.

Den videre utviklingen av SAR-rapport systemet må ses i sammenheng med behov for å utvikle analysekapasitet ved HRS.

FoU i OU-prosessen

HRS har i dag et lite miljø med ansatte som jobber med det vi kan omtale som FoU. Pr høsten 2022 består dette miljøet av 1,4 årsverk, som er eksternt finansiert. Dette gir utfordringer med tanke på langsiktighet og koordinering, Vi har kartlagt arbeidet som ledd i OU-prosessen og funnet at vi også her har nytte av å gjøre mer felles mellom de to avdelingene. En felles og jevnlig faglig kontakt mellom avdelingene og en felles plan for arbeidet må utvikles,

Strategier og satsinger

Med mange forespørsler om deltakelse i nye prosjektinitiativ, melder det seg et behov for en FoU-strategi og handlingsplan for å sikre forankring av prosjektene i både reelle operasjonelle FoU-behov, forankring i virksomheten og nasjonalt i departementet. Vi ser også et behov for å kunne profesjonalisere prosjektvirksomheten ytterligere og utvikle en FoU-avdeling med prosedyrer på håndtering av eksterntfinansiert virksomhet, for å forebygge risikofaktorer knyttet til økonomi og leveranser i prosjektene. Dette krever imidlertid langsiktig arbeid ut over ren prosjektledelse og kan således ikke finansieres av den eksterne virksomheten.

Kommunikasjon utad i det faglige nettverket, til akademiske forskningspartnere, frivillige organisasjoner, andre aktører innen beredskap og andre offentlige organisasjoner vil dermed være viktige oppgaver som vil ligge til en slik avdeling.

Av fremtidig fokus vil det være aktuelt med statistiske analyser på hendelser, øvingsevaluering, fremtidsanalyser, «GAP»-analyser og å definere målområder for både forskning og øvelser/opplæring.

En hovedstrategi framover for HRS er å søke samarbeide med andre aktører i redningstjenesten og relevante akademiske miljøer. En tett dialog med JD rundt hvilken rolle HRS skal ha på dette feltet for å fremme nødvendig faglig kvalitet og utvikling i norske redningsberedskap vurderer vi til å være avgjørende for å lykkes.

Virksomhetsmål 2: Samvirke mellom aktørene i redningstjenesten er effektivt og robust

Beskrivelse

Justis- og beredskapsdepartementets samordningsrolle for samfunnssikkerhet innebærer å sikre et koordinert og helhetlige arbeid på tvers av sektorgrensene. HRS skal understøtte JDs samordningsrolle gjennom sitt pådriveransvar for å videreutvikle samvirket i redningstjenesten.

Rapportering:

HRS har i 2022 etter samfunnets gjenåpning etter Corona-perioden gjenopptatt kontakt og dialog med samvirkepartnere på tvers av sektorgrensene. Antall samvirkepartnere som besøker HRS har tatt seg opp i løpet av 2022, og HRS har kunnet drive mer utadrettet virksomhet. Øvelse Arctic Rhein, som i 2022 ble forskjøvet, er tilbake på programmet, og planleggingsprosessen har medført god dialog med mange partnere. I tillegg har utviklingsprosjekter som FAKS og nytt beslutningsstøtteverktøy gitt gode

arenaer for møter på tvers av sektorer og for å videreutvikle redningstjenesten.

HRS leder arbeide ti Nasjonalt Redningsfaglig Råd og opplever at dette er en prioritert og viktig arena for faglige samhandling mellom aktørene i redningstjenesten.

Vi er spesielt oppmerksomme på samhandlingsutfordringer i redningsaksjoner. Vi har ikke noen områder vi er spesielt bekymret. Samtidig ser vi at det er behov for at vi holder tritt med utviklingen i antall luftressurser (helikoptre og droner) slik at vi samlet utnytter ressursene best mulig. HRS vil ta forhold rundt dette opp med departementet i løpet av 2023.

Oppdrag 4: HRS skal bistå i innføringen av nye redningshelikoptre

Beskrivelse

Sikre hensiktsmessig samvirke og utnyttelse av nye redningshelikoptre. HRS skal sammen med NAWSARH-prosjektet bistå med forberedelser for bruk av de nye redningshelikoptrene. Dette omfatter utvikling av operative konsepter, kommunikasjonssystemer, etablering av fagenhet for forvaltning av nye redningshelikoptre og andre forhold knyttet til HRS` rolle i tilknytning til redningshelikoptrene.

Rapportering av resultater

Dialogen med NAWSARH-prosjektet og OT&E

HRS har i 2022 hatt god dialog med både NAWSARH og PwC gjennom regelmessige møter. Disse har satt HRS i stand til å delta og følge den operative og tekniske utviklingen på innfasingen av AW-101. Herunder landingsmuligheter for nye redningshelikoptre - både på sykehus og offshoreinstallasjoner, utfordringer med drivstoff ved lave temperaturer, samt testing av kommunikasjonssystemer og sporingsfunksjonalitet. HRS har

også i perioden hatt god dialog med OT&E² ifm. testing og prosedyreutvikling på det nye mobilsporingssystemet i redningshelikoptrene. I og med at politihelikoptertjenesten har anskaffet samme type utstyr i de nye politihelikoptrene, har også de deltatt i samme fora. Dette for å sikre interoperabilitet gjennom likhet i kompetanse og prosedyrer mellom disse to helikopterressursene mtp. oppdrag for HRS. Det har vært gjort mange nyttige erfaringer på bruken av utstyret i skarpe oppdrag gjennom perioden. Spesielt siden mange av situasjonene disse erfaringene har blitt gjort, ikke har vært påtenkt ifm. trening eller latt seg gjøre å teste i et treningsoppsett.

I tillegg har 330 skvadron deltatt på flere av de månedlige operative møtene ved HRS for å gi oss en status på helikopterflåten, samt dele operative erfaringer med bruk av AW-101 under redningsaksjoner.

Ground station:

Prosjektet GS har en godt fungerende prosjektleder, men samarbeidet med Leonardo Helicopters (LH) har gitt noen utfordringer knyttet til ansvarsforhold og manglende beskrivelser i teknisk dokumentasjon. Det er utover 2022 gjort flere tester som har avdekket feil i kritiske komponenter. I følge NAWSARH er det fortsatt feil som ikke er rettet fra LH som gjør at GS ikke er klar for operativ bruk ved HRS.

Statistikk over registrerte hendelser

Totalt har HRS registrert en økning i antall hendelser på 4,2 % fra 2021 til 2022 for begge redningssentralene samlet.

Antall lufthendelser har økt med 5% fra 2021 til 2022.

Feilaktig utløste ELT (Nødpeilesendere) står for det meste av alle lufthendelser HRS registrerer.

---

² Operational Test & Evaluation

Antall luftambulanseoppdrag med redningshelikopter og/eller legebil har hatt en økning på 7% fra 2021 til 2022. Dette kan skyldes at man har fått AW 101 på flere av 330 skvadronens baser. De nye helikoptrene har bedre kapasitet på flygning under isningsforhold enn Sea-King hadde, og kan derfor ta flere oppdrag som man tidligere måtte si nei til. I tillegg har vi fått ny base for redningshelikopter i Tromsø som bidrar til å øke antall oppdrag.

Gjennom året fordeler hendelsene seg som alltid med størst antall relatert til ferie og fritidsaktivitet. Sommermånedene er derfor de med den høyeste konsentrasjonen av antall hendelser, med topp i juli og lavest i november.

Hendelsene fordeler seg som følger:

Kategori	2022				2021		
	HRS NN	HRS SN	Samlet	% endring	HRS NN	HRS SN	Samlet
Sjø	987	1875	2862	+4,5%	943	1796	2739
Luft	460	104	564	+5,4%	445	91	535
Land	1004	2172	3176	+2,2%	822	2287	3109
Luft. amb.	683	1199	1882	+7,1%	583	1175	1758
Udefinert	4	7	11	-8,3%	2	10	12
Totalt	3138	5357	8495	+4,2%	2795	5359	8153

*Luftambulanseoppdrag inkl. legebiloppdrag.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Styring og kontroll i HRS

God intern styring innebærer at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning. Det skal i årsrapporten redegjøres for styring og kontroll i virksomheten.

Oppdrag 5 Vurdering av utfordringer og muligheter knyttet til samfunnsoppdraget

Beskrivelse av oppdraget

Hovedredningsentralen skal, i forkant av årsrapporteringen, gjøre en overordnet, strategisk vurdering av hovedutfordringer og mulighetsrom knyttet til samfunnsoppdraget i et femårs-perspektiv. Vurderingen bør ta utgangspunkt i generelle utviklingstrekk i samfunnet (sikkerhetspolitisk utvikling, klimaendringer, demografisk utvikling, teknologisk utvikling mv.) som kan påvirke virksomhetens måloppnåelse negativt eller positivt på lengre sikt. Vurderingen skal danne grunnlag for årsrapportens kapittel 5.

Rapportering

Se kapittel 5. Kapitlet er oppdatert med perspektiver på klimatilpasning av redningstjenesten og utviklingstrekk i norsk redningstjeneste.

Teknologiutvikling skaper et mulighetsrom for å kvalitetsforbedring i redningstjenesten, det samme gjør utvikling av samarbeidet mellom aktørene og en mer kunnskapsbasert tilnærming.

Innføring av SRS

De statlige regnskapsstandardene (SRS) er obligatorisk for alle statlige virksomheter med en innføringsperiode på fem år fra 2022, jf. nærmere omtale i rundskriv R-114 av 31. august 2021 fra Finansdepartementet.

Hovedredningssentralen startet arbeidet med overgang til SRS i 2022. SRS er innført fra 1.1.2023. Vi planlegger å ha åpningsbalanse for SRS på plass i løpet av første kvartal 2023.

GDPR

Beskrivelse

HRS må etablere et system for å følge reglene i personvernforordningen. Dette kan gjøres i samarbeid og med bistand fra NAWSAHR-prosjektet og DSB. Dette er en oppgave som må ha høy prioritet

Rapportering

HRS har jobbet systematisk med GDPR knyttet til Ground Station og innføring av nye redningshelikoptre. I 2022 har vi jobbet spesielt mye med personvern knyttet til teknologien som gjør det mulig å peile mobiltelefoner direkte fra helikopter i en redningsaksjon. Utover det har vi i 2022 inngått avtale med et firma som skal støtte oss med nødvendig programmer og opplæring for å sette GDPR inn i et bedre rammeverk ved HRS. I forbindelse med utvikling av nytt aksjonsstøtteverktøy har vi før lansering av teknologien samhandlet med personvernansvarlige i de ulike etatene som skal ta i bruk verktøyet for å avdekke sårbarheter og finne mulighetsrommet for digital samhandling i redningsaksjoner.

Internt sikkerhetsarbeid

Beskrivelse

Virksomheten skal i årsrapporten for 2022 redegjøre for arbeidet med forbedring av sikkerheten i virksomheten, med særlig fokus på sikkerhetskulturen. Videre skal det rapporteres på hvordan arbeidet er integrert i den interne virksomhetsstyringen.

Rapportering på resultat

Sikkerhetsmåneden

HRS deltar i den årlige nasjonale sikkerhetsmåneden.

Oppdateringer fra NSM og JustisCERT

HRS har godt samarbeid med justissektorens IKT-sikkerhets og responsmiljø og mottar jevnlig sikkerhetsoppdateringer. En rekke råd og anbefalinger fra JustisCERT har bidratt til å sikre virksomheten mot kjente sårbarheter. Det er avgjørende for HRS å ha et sikkerhetsmiljø å støtte seg på for å hurtig kunne implementere sikkerhetstiltak når nye sårbarheter oppdages. Tett oppfølging og veiledning fra JustisCERT bidrar til å styrke HRS arbeid med sikkerhet.

Sikkerhetsvarsler fra NSM og JustisCERT blir videreformidlet til ansatte når det er aktuelt.

NSMs grunnprinsipper

HRS hadde i 2021 ny gjennomgang av NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet for å sikre at virksomheten opprettholder nødvendig sikkerhetsnivå. I første omgang ble prinsippene med høyest prioritet gjennomgått, arbeidet fortsetter i 2023. Interne rutiner og prosedyrer rundt IKT-sikkerhet bygger i stor grad på NSMs grunnprinsipper.

Passordråd

HRS følger nasjonale råd om krav til passord. I 2021 og 2022 ble det innført ytterligere sikkerhetstiltak og forsterket brukerautentisering for å hindre uautorisert tilgang til HRS systemer.

Arbeid med personellsikkerheten

Alt av personell ved HRS er sikkerhetsklarert. Det vurderes som en sikkerhetsmessig svakhet at kravet til sikkerhetsklarering for Telenor Kystradios personell, som HRS er samlokalisert med og jobber svært nært med, ble fjernet i 2016. HRS ønsker å gjeninnføre kravet om sikkerhetsklarering for personellet ved Telenor Kystradio og vil følge opp denne saken med dem og departementet i løpet av 2023.

Arbeidet med graderte systemer

HRS har Nasjonalt begrenset nett som gir muligheten til å behandle lavgradert informasjon og kommunisere gradert med andre statlige aktører.

Arbeidet med løsning for gradert VTC startet i 2021. Avventer tilbakemelding fra forsvarsdepartementet som skal godkjenne løsning og system.

HRS har i 2022 fått tildelt og tatt i bruk utstyr som høygradert tale. Dette er nå operativt i våre to operasjonsrom.

Oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen

HRS skal utvikle en konkret plan for oppfølging av eventuelle feil og mangler som er pekt på av Riksrevisjonen. Oppfølgingsplanen skal være tema i styringsdialogen og omtales i årsrapporten.

Rapportering på resultat

HRS har ingen oppfølgingssaker fra Riksrevisjonen.

V. Vurdering av framtidsutsikter

Overordnet sett ser Hovedredningssentralen på fremtiden med optimisme. Norge har en velfungerende redningstjeneste, hvor prinsippene om samvirke, ansvar, integrering og koordinering står som grunnpilarer. Vi har fremdeles grunn til å tro at Hovedredningssentralen utgjør et sterkt merkenavn både nasjonalt og internasjonalt.

Den dype trenden i statistikken til HRS er at antall redningsoppdrag øker. Økningen knytter seg til økt ferie/fritid, befolkningsvekst, klimaendringer, en aldrende befolkning, teknologisk utvikling på teletjenester (les: mobiltelefondekning) og muligens også at terskelen for å be om hjelp fra redningstjenesten er i endring. For HRS vil en økning i antall oppdrag ha positive effekter med tanke på at hver enkelt redningsleder får et økt erfaringsgrunnlag. Samtidig øker muligheten for samtidighetskonflikt og kontrollspennet for de som er på vakt blir større. En økning i antall hendelser øker også sannsynligheten for at kapasiteten ved Hovedredningssentralen utfordres oftere, eller i enkelte situasjoner overstiges.

Tempoet i redningsaksjoner har økt. Det er flere forhold som ligger til grunn for denne utviklingen. Den kanskje aller viktigste er at stadig flere som ringer inn og er i nød er i stand til å oppgi en posisjon. Det gjør at innsatsen fra redningstjenesten kan bli mer målrettet og at man i mange tilfeller kan unngå en langvarig og ressurskrevende søksfase. Trolig vil vår evne til å posisjonere den som er i nød raskt øke i årene framover og vi kan legge til grunn at denne utviklingen vil fortsette.

En tidlig og nøyaktig posisjon kan også føre til at ansvaret for å lede og koordinere et oppdrag flyttes fra for eksempel HRS til AMK, gitt at hendelsen defineres som et helseoppdrag og ikke redningstjeneste. En skadet person

som er på en kjent posisjon, kan i mange tilfeller håndteres av helsetjenesten alene.

Nødnett har forbedret samvirket mellom HRS og nødetatene. Kunnskapen om og forståelsen for roller og ansvar i redningstjenesten er også forbedret de senere år. Det er grunn til å tro at nasjonale dokumenter som Redningshåndboken og Nasjonal veileder for planverk og samvirke har bidratt til dette. En effekt av denne utviklingen er at Hovedredningssentralen involveres tidligere i flere landredningsaksjoner, og på et høyere detaljeringsnivå. Dette er først og fremst en positiv utvikling, da det bidrar til en mer effektiv gjennomføring av redningsaksjonene. Samtidig påvirkes Hovedredningssentralen av økningen innen landredningsaksjoner mer direkte nå enn tidligere, blant annet som følge av økt behov for, og forventninger til et godt samvirke.

Nødnett har ført til en gjennomgripende endring i hvordan den norske redningstjenesten opererer. Fra en situasjon for få år siden med kun lokal radiodekning i aksjonsområdet, eller kommunikasjon per telefoni har vi i dag en situasjon der ressursene kan kommunisere sømløst horisontalt og vertikalt i redningstjenesten. For HRS innebærer dette økte forventninger til å raskt bidra med beslutninger og informasjon i redningsaksjoner.

Samvirkeprinsippet har vært et sentralt prinsipp i den norske redningstjenesten siden etableringen av HRS for over 50 år siden. I 2011 ble prinsippet løftet opp som et av de sentrale prinsippene for krisehåndtering i Norge. Samvirkeprinsippet sikrer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser og er helt nødvendig om vi skal ha god nok beredskap gitt demografi, avstander og værmessige forhold. HRS er gitt en rolle med tanke på å være

pådrivere for godt samvirke. Vi erfarer at det er økt fokus på felles prosedyrer, planer og utvikling av felles møteplasser og utdanninger.

Det økte fokuset på samvirke har gitt seg utslag i for eksempel at nødetatene og HRS tidlig er i konferanse med innringer når en nødsituasjon oppstår (SAR-varsling). For HRS som har ansvar for flere politidistrikt i tillegg til ansvar for maritim- og luftredning, vil denne økte samhandlingen i akuttfasen av en hendelse utfordre kapasiteten i operasjonsrommet. Dersom flere hendelser inntreffer samtidig er det ikke sikkert at HRS har kapasitet til å delta i all kritisk sambandstrafikk og koordinering. I tillegg til at evnen til effektiv koordinering i disse tilfellene svekkes, fører dette også til at en ikke får full effekt av den kostbare og nødvendige oppgraderingen som Nødnett utgjør.

For at samvirket i redningstjenesten skal fungere effektivt er det ikke tilstrekkelig med felles kommunikasjonsløsninger. Felles dataverktøy som gjør det mulig å dele oversikt over ressurser, situasjonsbilde m.v. er nødvendig for å øke kvaliteten på innsatsen som gjøres. At viktig informasjon må formidles gjennom tale krever tid og øker risikoen for feil. Vi har i dag en rekke prosjekter som pågår knyttet til digitale løsninger i redningstjenesten. Felles ressursregister (FRR) i regi av Barents Watch er et vellykket eksempel på en teknologi som gir en felles oversikt over sentrale ressurser i redningstjenesten. HRS jobber i dag med prosjekter som vil kunne gjøre det mulig å digital samhandling rundt søk etter savnet person både mellom ressursene i felt og i linjen fra felt til LRS og HRS. Dette vil ha stor effekt på kvaliteten på innsatsen som gjøres i felt og vår mulighet til systematisk læring.

Helt sentralt for kvalitetsforbedring i den norske redningstjenesten er vår felles evne til å lære på en systematisk måte av de erfaringene vi gjør under redningsoppdrag. HRS har de siste årene utviklet et felles regime for rapportering av hendelser som gjør det mulig for den enkelte aktør i redningstjenesten å digitalt rapportere sine erfaringen i hver enkelt redningsaksjon. Her er det allerede bygget opp en betydelig erfaringsdatabase, med et uforløst potensial for erfaringsoverføring. I framtiden forventer vi økt fokus på erfaringslæring og kunnskapsbasert praksis også i redningstjenesten.

Nytt redningshelikopter er et eksempel på en ressurs som gjør et teknologisk kvantesprang med mer avanserte sensorer og økte muligheter for samhandling i sanntid digitalt med HRS i et felles system. Gjennom prosjektet «Ground Station» er HRS i ferd med å bli en «hub» for digital informasjonsutveksling mellom de andre aktørene i den samvirkende redningstjenesten. Vi vil anta at HRS i framtiden vil få tilgang til stadig mer data som kan danne grunnlag for effektiv gjennomføring av redningsoppdrag, og der vår evne til å analysere data vi mottar fra ulike kilder blir flaskehalsen, gitt forventet utvikling på dette området.

HRS har en unik posisjon innen nasjonal beredskap generelt, og norsk redningstjenesten spesielt. Som den øverste ansvarlige for koordinering av aksjoner har vi lang erfaring med å skape samhandling mellom ressurser i tidskritiske hendelser. Vi opplever i dag økte forventninger til deltakelse i ulike prosesser og i mange sammenhenger at HRS tar en lederrolle.

Momentene over tilsier at HRS sin største utfordring er knyttet til kapasitet. Kapasiteten i operasjonsrommet blir utfordret av at tempoet i hendelser øker, at antall hendelser øker og at vi har økte forventninger til tett oppfølging fra

HRS. I tillegg forventer vi økte muligheter for både etterretningsinformasjon og samhandling som følge av digital innovasjon i årene framover.

HRS må i løpet av de neste årene utvikle seg til å bli bedre rustet til å analysere våre egne erfaringsdata og sammen med aktørene i redningstjenesten utvikle og validere kunnskapsbasert praksis i redningstjenesten. Dette innebærer at HRS må styrke organisasjonen med kompetanse og kapasitet organisasjonen ikke har i dag.

Som en direkte følge av utviklingen er det nødvendig å se på grunnbemanningen i tjenesten. En stor hendelse vil alltid være krevende å håndtere, og HRS må utvikle kapasiteten til rask oppbemanning av operasjonsrommet med tilstrekkelig antall redningsledere. Videre må vi utvikle nødvendige stabs- og støtteelementer, både for å kunne understøtte en stor redningsaksjon, samt å sikre uavbrutt drift i hverdagen. Mange små aksjoner, eller flere mellom-store aksjoner kan også innebære betydelige kapasitetsutfordringer. I framtiden bør det vurderes om det skal være flere ulike stillingskategorier i operasjonsrommet med noen som har som hovedoppgave å ekspedere ulike samband, redningsledere med overordnet ansvar og muligens også en mer tilbaketrukket rolle med en vakthavende som kan veilede og bidra for å takle overgangen til en stor aksjon der man må kalle inn flere ressurser.

Tempo, presisjon og kvalitet i tjenesten kan øke dersom vi klarer å samhandle mer digitalt mellom de ulike ressursene og nivåene i redningstjenesten. Denne utviklingen pågår i dag og bør understøttes ytterligere fra nasjonale myndigheter. Kompleksiteten og kostnadene knyttet til å utvikle nye datasystemer kan gjøre det fristende å avgrense utvikling til egen virksomhet. Men redningstjenesten er avhengig av at systemene som etableres er tilrettelagt for å dele data og samhandle digitalt. Det er mulig at

en sterkere nasjonal koordinering av utviklingen av dataverktøy som brukes i redningstjenesten/nødetater ville vært formålstjenlig.

Redningstjenesten har behov for en utvikling der man i større grad jobber systematisk med å utvikle beredskapen slik at man kan redde flere liv. I dag skjer mye læring i form av gjennomgang av enkelthendelser, og i stor grad av evaluering av store hendelser. Et potensiale for læring ligger i de redningsaksjonene som gjennomføres hver dag. Som følge av internasjonal kunnskap har flere felt vært gjennom store endringer. Vi har endret måten redningstjenesten løser snøskredhendelser slik at vi trolig kan redde flere liv. Et annet eksempel er at vi gjennom internasjonale erfaringstall fra mer enn 100 000 leteaksjoner har endret operasjonsmønster når vi søker etter savnet person. Vi legger til grunn at det over tid er rom for å redde mange flere menneskeliv om vi klarer å øke vår kompetanse og utvikle mer effektive taktiske modeller til bruk i redningstjenesten.

En slik utvikling vil måtte skje i et utstrakt samarbeid mellom aktørene i redningstjenesten der HRS kan ta en koordinerende rolle og legge til rette for systematisk utvikling av ny kunnskap. Vår erfaring er at slike prosesser gir økt motivasjon for de som er med og at det styrker grunnlaget for samarbeid i redningshendelser.

Samvirkeprinsippet er et bærende prinsipp i redningstjenesten. En ytterligere operasjonalisering av dette prinsippet slik at myndighetene stiller økte krav til underlagte etater om å legge til rette for samarbeid vil trolig styrke vår evne til å redde liv og være samfunnsøkonomisk fornuftig. Dette blir spesielt viktig når tjenester som før er levert at det offentlige overtas av private aktører, da må krav og forventinger til beredskap være en sentral del i anbudsprosesser. I en fremtid med trangere økonomi kan vi forvente at aktørene i redningstjenesten må prioritere kjerneoppgavene sine strengere, det kan få

uheldige konsekvenser for redningstjenesten da redningstjenesten for de fleste er en oppgave som gjøres i tillegg til andre.

Fagutvikling, tilsyn, øvelser og ikke minst den konkrete innsatsen i redningstjenesten er arenaer der man kan styrke samvirket.

HRS har en pådriverrolle og har to etablerte arenaer for å utøve dette. Den ene er redningsledelsen ved HRS og den andre er nasjonalt redningsfaglig råd (NRR), som også ledes av HRS på oppdrag fra departementet. Begge disse arenaene kan benyttes i større grad for å fremme samvirke.

Klimaendringer utfordrer allerede i dag norsk redningstjeneste. Vi forventer at klimaendringene vil gi mer ekstreme værtyper med økt risiko for store ulykker på havet. Mer skiftene og mildere værtype vil gi økning i snøskred og jordras og utfordringer med ekstremvær kan føre til kombinasjon av en rekke ulike hendelser med samtidig utfall av strøm og e-kom. Vi erfarer i dag at tilpasning av samfunnet til mer klimavennlige energibærer gir nye utfordringer for redningstjenesten, som eksempel kan vi nevne brann i batteridrevne fartøy. HRS må bidra til å klimatilpasning av redningstjenesten i årene fremover.

VI. Årsregnskap

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2022

Formål

Hovedredningssentralene ble opprettet i 1970 og er underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. Vår primærvirksomhet er ledelse og koordinering av redningsaksjoner innenfor norsk søk- og redningsansvarsområdet, og utenfor dette området i henhold til internasjonale konvensjoner og overenskomster som er ratifisert av Norge. Hovedredningssentralen er et ordinært statlig forvaltningsorgan som fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Årsregnskapet utgjør del VI i årsrapporten til Justis- og beredskapsdepartementet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Justis- og beredskapsdepartementet til Hovedredningssentralene i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av Hovedredningssentralens disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

HRS gjennomfører fortløpende internkontroll av økonomistyring, regnskap og budsjett gjennom daglig leders og administrasjonens bruk av tilgjengelig verktøy i Agresso og Contempus, ukentlige møter i ledergruppen og ved tett dialog med JD og DFØ. HRS har i tillegg en prosjektkoordinator som har som en av sine oppgaver å føre regnskap for alle eksternt finansierte prosjekter.

I 2022 har Hovedredningsentralen samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på kr 173 362 000,-, jfr note A i årsregnskapet. Tildelingen er delt mellom kapittel for drift, redningsutgifter og større anskaffelser.

Post 0455 01 Driftsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 126 076 765,- av bevilgning på 125 888 000,- som utgjør 97,6% av bevilgningen. Merinntektene utgjør kr 3 245 393,- Totalt gir dette et mindreforbruk på kr 3 056 628,-. Beløpet er søkt overført til 2023. Mindreforbruk er primært knyttet til høyt sykefravær i første del av 2022 som følge av pandemien, noe som resulterte i at det tidvis var krevende å sikre minimumsbemanning i våre to operasjonsrom. Det har ført til etterslep på faglige oppgaver som HRS skal løse. Vi må ta igjen så mye som mulig av dette i 2023.

Post 0455 45 Store nyanskaffelser/vedlikehold

Posten viser et forbruk på kr 10 254 164,- av bevilgning på 11 147 000,-. Dette utgjør 92% av bevilgningen. Ubrukt bevilgning på kr 892 839,- er søkt overført fra 2022 til 2023. Vi har gjennomført en rekke tiltak som har blitt utsatt som følge av pandemien. Det fører til at vi kronemessig har et lavere mindreforbruk enn vi har hatt tidligere år. Prosessen med å oppgradere operasjonsrommet ved HRS avdeling Nord-Norge er ikke slutført og midlene som gjenstår her er tenkt benyttet til dette.

Post 0455 21 Redningsutgifter

Posten viser et forbruk på kr 43 074 446,- av bevilgningen på kr 36 327 000,-. Post 21 hadde i 2022 et merforbruk på kr 6 747 446,-. Dette er en hendelsesdrevet utgiftspost, som er vanskelig å gi nøyaktige prognoser for på forhånd. Utgiftene varierer med antall og omfang av redningsaksjoner.

Som andre år har behov for bruk av sivile helikoptre (typisk beredskaps-helikoptre i offshorenæringen) vært vanskelig å forutse. Vi har en generell økning i antall redningsoppdrag. Når det gjelder refusjon av kostnader til frivillige i redningstjenesten har dette økt både som en konsekvens av økt antall landredningsaksjoner og fordi satsene for refusjon er økt i 2022 i henhold til KPI. Satsene regulerer ca hvert tredje år noe som førte til omtrent 10% økning av satsene i refusjonsreglementet. En annen mulig forklaring er at vi har effektivisert hele prosessen med å få refusjon etter redningsaksjoner gjennom etablering av en digital felles løsning. En mulig effekt av det er at flere enn tidligere ber om refusjon av kostnader.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Hovedredningssentralen. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen skal foreligge innen 1. mai 2023.

Bodø, 27.02 2023

Jon Halvorsen

Direktør Hovedredningssentralen

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2019 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "Netto rapportert til bevilgningsregnskapet" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post).

Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser

regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorrapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorrapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Notene viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskontro) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifikasjon av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Vedlegg:

HRS Årsregnskap 2022

HRS Risikoanalyse 2023